

RAÛL ROMEVA

«Volem parlar al món de pau, drets humans, memòria i cooperació»

El conseller d'Afers Exteriors, Relacions Institucionals i Transparència, Raül Romeva, afirma que el Tribunal Constitucional intenta suspendre unes competències que el seu departament no s'ha atribuït. I defensa que la seva funció no és "explicar al món simplement que volem constituir-nos en un Estat" sinó explicar què vol i pot aportar Catalunya al món.

*Entrevista d'Àlex Milián
Fotografies de Jordi Play*

Ara mateix ens trobem en un Departament de la Generalitat que està suspès pel Tribunal Constitucional?

—Nosaltres funcionem amb tota normalitat. El que hi ha hagut, segons el Tribunal Constitucional és el que s'anomena un conflicte de competències en aquelles competències que pertoqueu, per Constitució, a l'àmbit competencial de l'Estat. La paradoxa és que nosaltres, entre les competències que estem exercint, no n'hi ha cap que entri dins del paquet de les competències de l'Estat. Per tant, han suspès una cosa que no existeix com a tal. Des del

punt de vista jurídic, aquest conflicte no s'aguanta. No hi ha conflicte i, per tant, nosaltres continuem fent allò que hem vingut a fer i que necessitem fer. No ho fem perquè volem, sinó que és una obligació que ens marca l'Estatut. I, per tant, la llei.

—**La vostra intenció serà fer relacions exteriors i, per tant, bé hi entrareu en conflicte un dia o altre.**

—Els jutgen, des del començament, intencions. I jutgen una intenció política que, certament, hi és, però no es pot jutjar des del TC. No és un conflicte de competències. El que trobo lamentable és que, una vegada més, el que fa el Go-

vern (el PP) és utilitzar el judicial (el TC) per fer política. El Govern ha renunciat a fer política, que és el que se li demana des de fa temps, i torna a fer servir el TC. És trist. Hi ha un debat polític i nosaltres demanem resoldre'l políticament. Demanem asseure'ns a parlar i dialogar políticament sobre aquesta qüestió. Però totes les demandes que hem fet en aquest sentit han trobat una cadira buida a l'altre costat de la taula.

—**El TC, quan és un recurs del Govern espanyol, ha d'acceptar obligatòriament i suspendre la llei durant cinc mesos.**

—Màxim. Pot resoldre-ho abans.

—Curiosament el Govern en funcions que no vol dialogar és qui fa el pas de presentar el recurs.

—Aquesta és la paradoxa. Mentre l'Estat encara està escollint el Govern, ells afronten una gran qüestió per una via que no té solució, que és l'àmbit judicial. La gran pregunta és quan algú, qui sigui que governi a l'Estat, entendrà que aquesta qüestió en què estem embrancats s'ha d'afrontar per la via del diàleg polític i de la gestió democràtica de les demandes de la ciutadania. Però el Govern en funcions no hi està interessat.

—I les forces polítiques que podrien governar l'Estat tampoc no gaire.

—De moment, les que tenen opcions de governar no tenen massa interès a abordar aquesta qüestió. Però repetim que convé a Catalunya, convé a Espanya i convé a la UE que trobem algú a l'altra banda, a l'Estat, que sàpiga llegir la situació. Aquesta és una qüestió que no només ens afecta a nosaltres, també afecta Europa. I, de fet, aquest és un altre dels missatges que expliquem a la resta de parts amb les quals ens trobem de manera quotidiana. La no solució d'aquesta situació té conseqüències de cara enfora i, molt particularment, de cara a Europa.

—Sembla que confii molt en Europa però o no es pronuncien o es pronun-

—cien amb tòpics sobre els afers interns.

—No és que hi confiem. És que quan vols ser un Estat t'han de reconèixer com a tal. Tu ets en la mesura que et reconeixen que ho ets, no perquè tu diguis que ho ets ho acabaràs sent. Com volem ser un Estat normal busquem, amb aquests actors que ja són Estats, aquesta complicitat que necessitem. Lògicament, nosaltres formem part d'una família política i econòmica, que és la UE. Per tant és lògic que hàgim de buscar, de moment, diàleg i després també complicitat amb els Estats europeus. És el que fa anys que estem fent. I, en el moment actual, és també el que ells volen que fem. Per una →

→ raó molt senzilla: perquè hi ha remor en aquests Estats que expliquem què som i què volem fer. No és que nosaltres ens vulguem reunir; és que ells ens demanen que els ho expliquem.

—**Ja heu començat?**

—Estem fent moltes reunions des del minut zero a tots els nivells possibles i en tots els àmbits que se'ns demana: tant des del nivell polític com el tècnic, l'econòmic o el cultural. La dimensió exterior és extraordinària. La política exterior del segle XXI no és només el que fa un ministre en concret sinó el que fa un Govern, i aquest Govern fa molt de temps que fa acció exterior. Per tant la meua feina és que la veu d'aquest Govern i d'aquest mandat arribi. I estem arribant a molts àmbits des de molts sectors.

—**Però hi ha una diplomàcia secreta catalana? Perquè públicament no es veu gaire.**

—Tenim moltes diplomàcies. La diplomàcia, per definició, ja saps que no pot ser molt pública. Hi ha una sèrie de gestions i contactes que, precisament per garantir el bon resultat, no és que no puguin ser, és que no han de ser públiques. Però també n'hi ha de públiques. Ens hem reunit amb ambaixadors, òbviament cònsols. Ens estem reunint amb actors econòmics, amb gent que té un paper important en òrgans com les Nacions Unides, o fòrums més polítics com el Parlament Europeu o la UE. Aquests contactes els he fet jo personalment i uns altres els encarrego. Però aquesta feina s'està fent perquè és legítima, és necessària i es fa amb tota normalitat.

—**Deia que us reuniu també amb agents econòmics. I el vice-president Oriol Junqueras ha dit en alguna ocasió, sobre el deute, que el fet que la nova república es comprometí a assumir el deute dóna punts a favor de Catalunya.**

—Sí, hi ha un interès molt gran –i és lògic– per part dels actors exteriors a l'hora de saber com afrontarem nosaltres la qüestió econòmica. Això ens permet, primer, explicar que una de les raons per les quals volem ser un Estat és per gestionar tots els nostres recursos amb totes les conseqüències. Per tant, no és només la recaptació dels recursos sinó també la gestió de la despesa. I això ens permet explicar que, essent com som el 16% de la població espanyola, només representem el 7% de les inversions de l'Estat. Això a fora s'entén molt bé. També que nosaltres

volem ser responsables de la situació econòmica del conjunt de l'Estat en tant que part, actualment, d'aquesta realitat. I quan treus el tema del deute, òbviament és important que els interlocutors sàpiguen que la nostra voluntat és fer tot això de manera dialogada, pactada i repartint de manera coresponsable actius i passius –i això inclou el deute. Això forma part del relat que fem. Però és important perquè els interlocutors necessiten garanties que nosaltres ho volem fer bé. Això també explica una altra qüestió. Aquesta situació en què estem no és estrictament bilateral entre Catalunya i Espanya. Aquesta situació és multilateral i la solució vindrà també del multilateralisme. Als actors internacionals els interessa que resolguem aquest tema perquè també s'hi juguen molt des del punt de vista econòmic, i d'infraestructures, geopolítica, etc.

—**No deuen estar creient innocentment en el mercat?**

—No, no. El mercat no és un ens eteri.

—**Tot i que de vegades ho sembli.**

—Hi ha uns actors amb noms i cognoms. Hi ha actors econòmics, financers i polítics. Per tant no parlem amb el mercat de manera vaga sinó amb actors amb noms i cognoms i interessos concrets. La paradoxa és que ens és molt més fàcil parlar amb aquesta mena d'actors que amb el Govern espanyol. Rebem més

«Ens és més fàcil parlar amb actors econòmics, financers i polítics internacionals que amb el Govern de l'Estat»

interès de saber què volem fer de part d'ambaixades, consolats, actors econòmics d'Europa i del món que no pas de l'Estat espanyol. Això és insòlit.

—**Vostè era eurodiputat, Oriol Junqueras era eurodiputat... Dos dels líders del procés ara mateix vénen d'Europa. Des de Brussel·les es veu més factible la independència?**

—No necessàriament. I jo només puc parlar per mi. Cadascú té la seva trajectòria i això és personal. N'hi ha que

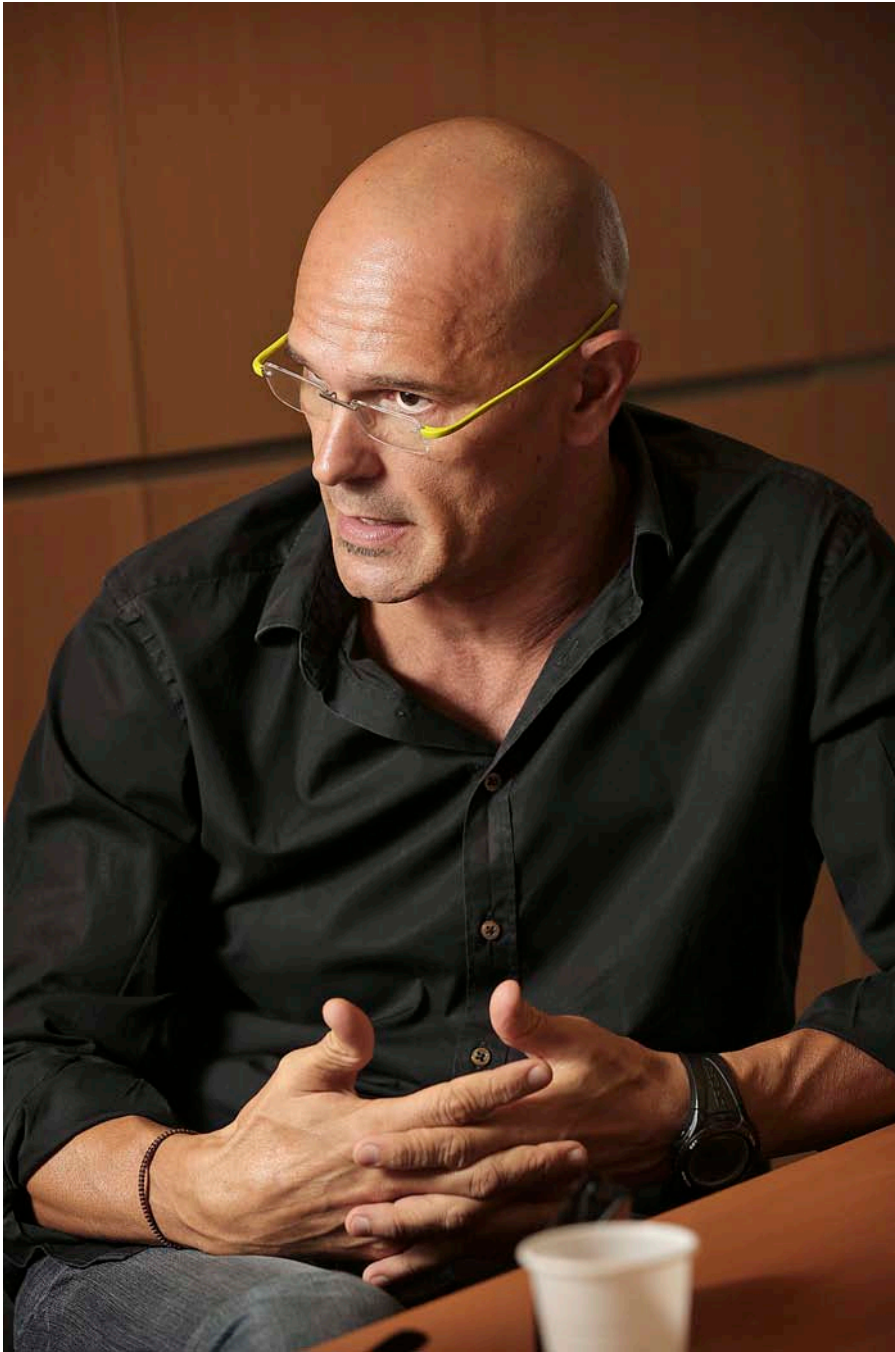
ja treballaven per la independència; n'hi ha d'altres que s'han adonat que aquesta és la millor opció; i n'hi ha d'altres, com és el meu cas, que sempre he considerat que era una opció però que n'hi havia d'altres. El que sí que he vist a Europa és que les altres opcions han desaparegut. Per tant m'he quedat amb l'opció que crec que és l'única vàlida i amb futur: que Catalunya esdevingui un Estat. L'estada a Europa, a mi, m'ha permès constatar una cosa que és dramàtica: no només tenim un problema de manca d'Estat sinó que, a més, tenim un Estat en contra. Això sí que ho he vist per mi mateix. No sols he constatat que l'Estat, amb la seva gestió internacional i particularment europea, no representava ni defensava ni feia seus els neguits i les necessitats de Catalunya sinó que hi anava en contra.

—**Li està impedit fer alguna cosa la suspensió del TC?**

—Res en absolut. Perquè no estem fent res que no puguem fer. Des de 2006, que hi ha l'Estatut, que el Govern de la Generalitat té competències en acció exterior. Això s'ha fet, des de 2006, en forma de secretaria, de comissionat, de vice-conselleria, de secretaria i ara, de departament. Des del punt de vista de les funcions no ha canviat res. Nosaltres estem funcionant amb el decret que hi havia quan això era una secretaria i no s'ha tocat res. No era il·legal llavors i no és il·legal ara. L'únic que s'ha fet és augmentar el rang de secretaria a departament. Enlloc no està prohibit. I és més: el conflicte de competències que planteja el TC tampoc qüestiona la figura del conseller. No impugna el meu càrrec o el meu nomenament ni impugna el pla de Govern que va adoptar en el seu moment el Parlament de Catalunya. Impugna, d'una manera simbòlica, una targeta de visita que tampoc no té base, perquè el concepte que impugna és perfectament legal i constitucional.

—**Quines coses està fent, doncs, des del Departament?**

—Com a Govern tenim dues funcions: una, dotar-nos de les estructures d'Estat que necessitem per poder esdevenir, quan ho decidim, un Estat. Mentre no arribi el moment continuem en la legalitat però necessitem dotar-nos d'unes estructures que no tenim. La segona cosa és preparar una nova legalitat –legalitat, no llei– que ens permeti

fer aquest canvi d'estatus. Què estem fent com a Departament? La feina més immediata és construir el Departament d'Afers Exteriors, Relacions institucionals i Transparència. A part d'això, òbviament hi ha tot el treball dels aspectes legals per fer la feina que farem.

—Quines són les accions properes del Departament?

—Estem creant una línia de treball en tres direccions. Afers Exteriors n'és una. Però també ho és Relacions institucionals

i Transparència. D'això en fem bandera perquè forma part d'aquesta dimensió d'innovació política i democràtica: el relat que volem aportar al món té a veure amb els reptes del segle XXI: és a dir, treballar en tots aquells òrgans que estan construint les respostes a les veritables amenaces del segle XXI. Per tant, volem que l'estructura s'adapti a aquests reptes: parlo de seguretat humana, justícia global i els objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) com a principis directors

del que ha de ser la nostra política exterior. Hem de ser coherents, com a Govern. Per a nosaltres Relacions institucionals també és fonamental i cal innovar en les relacions entre institucions per ser eficients i eficaços. Es tracta de valoritzar les estructures sobre promoció de la pau, els drets humans i la memòria. Una de les àrees a les quals volem donar especial visibilitat. En l'àmbit de la memòria ens interessa molt recuperar certes qüestions, i sobretot que no s'oblidin, per tal de fer justícia. I en tercer lloc, la Transparència i el bon govern: innovació, en aquest cas, en les relacions del Govern amb la ciutadania. Totes tres àrees són importants i estan interconnectades. Perquè, si vols explicar-te al món, hi ajuda molt el fet de ser exemplar, com volem ser, en temes de transparència. I tenir molt clar quin paper volem jugar al món.

—Ho saben?

—No volem explicar-nos a fora simplement des del vessant que volem constituir-nos en un Estat. Això, qui llegeix un diari ja ho sap. La pregunta és què podem o què volem aportar nosaltres al món i per què podem ser útils al món: parlem de pau, de drets humans, de cooperació, de memòria i de transparència. Aquests són els temes que volem revalorar en el context internacional i són els valors que estem defensant.

—Amb la transparència n'hi ha prou per impedir la corrupció?

—No. La transparència és una eina. La informació és poder. La transparència pretén horitzontalitzar el poder. En la mesura que tu tens quotes d'informació secreta i privilegiada ja generes una estructura del poder vertical. Per què és important la transparència? Perquè, en la mesura que tu horitzontalitzes la informació has horitzontalitzat també el poder. Això, en aquesta nova política del segle XXI, és més important que no sembla. Perquè si horitzontalitzes la informació i el poder, crees una societat molt més democràtica i l'objectiu com a país és crear una societat democràtica. El valor essencial de per què estem fent tot això és crear una societat radicalment democràtica. La transparència pressuposa corrupció zero? No, però d'entrada ja tens un mecanisme de control previ que iguala, en terme d'oportunitats, molts actors. I això redueix –i esperem que limiti fins a zero– aquelles finestres d'oportunitat que poden alimentar males praxis. ●